

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Завод за интелектуалну својину
Одсек за ауторско и сродна права
Београд, Кнегиње Љубице бр. 5
990 број: 2023/12081-05
Датум: 6. јул 2023. године
5-1/1

На основу чл. 158, 159. и 160. ст. 1, 5. и 7. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16 - одлука УС и 66/19), члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-одлука УС), члана 36. Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 128/20 и 116/22) у поступку по захтеву број 2023/4846 од дана 5. априла 2023. године за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања имовинских права аутора фотографије и носилаца ауторског права на фотографијама чији је подносилац ОФА-Организација фотографских аутора, Милентија Поповића 23/9, Нови Београд, Завод за интелектуалну својину доноси

РЕШЕЊЕ

1. УСВАЈА СЕ захтев ОФА-Организације фотографских аутора, Милентија Поповића 23/9, Нови Београд за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања следећих имовинских права аутора фотографије и носилаца ауторског права на фотографијама:

- а) искључивог права да другоме забрани или дозволи кабловско реемитовање;
- б) права на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање фотографских дела за личне некомерцијалне потребе физичких лица и
- в) права на посебну накнаду од правног или физичког лица које пружа услугу фотокопирања, односно умножавања сличном техником, уз накнаду.

2. Дозвола из тачке 1. овог диспозитива обнавља се за период од пет година од дана издавања овог решења.

3. Уписује се обнова дозволе из тачке 1. овог диспозитива у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права коју води Завод за интелектуалну својину.

4. Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Образложење

У Заводу за интелектуалну својину (у даљем тексту: Завод), дана 5. априла 2023. године, ОФА-Организација фотографских аутора, Милентија Поповића 23/9, Нови Београд (у даљем тексту: организација ОФА) поднела је захтев за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања имовинских права аутора фотографије и носилаца ауторског права на фотографијама, заведен под бројем 2023/4846. Организација ОФА навела је да се предметни захтев односи на: 1. (кабловско) реемитовање (члан 29. ст. 3. и 4. Закона); 2. посебну накнаду за коришћење фотографских дела (члан 39. ст. 1. и 5. Закона) од: а) увоза, односно продаје техничких уређаја за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање фотографских дела за личне некомерцијалне потребе физичких лица (скенер, штампачи, фотокопир апарати и машине и апарати и машине са претходно инкорпорираним једним од ових елемената, паметни телефони, таблети, уређаји са интегрисаним хард диском, *Blu-ray* са могућношћу снимања и са хард диском), *Hi Fi HD* рикордер, *Hi Fi DVD* рикордер, *Hi Fi CD* рикоридер, дигитални аудио плејери, дигитални цубоксови, *Blu-ray* рикордери, дигитални видео рикордери, *DVD* резачи (као рачунарске компоненте), *CD* резачи (као рачунарске компоненте); б) правног или физичког лица које пружа услугу фотокопирања уз накнаду.

Организација ОФА у прилогу захтева поднела је следећу документацију: 1) фотокопију Уговора закљученог дана 14. марта 2022. године између швајцарске организације аутора и издавача музичких дела *SUISA* и организације ОФА, на енглеском језику; 2) фотокопију захтева за издавање потврде о резидентности број 013-437-01-04409/20 који је организација ОФА поднела Министарству финансија, Пореској управи, Филијали Нови Београд дана 7. јула 2022. године; 3) фотокопију решења Министарства финансија, Пореске управе, Филијале А Нови Београд Број: 013-437-01-04409/2022 од дана 13. јула 2022. године којим се одбија захтев организације ОФА за издавање потврде о резидентности; 4) фотокопију жалбе коју је организација ОФА поднела Министарству финансија, Сектору за другостепени порески и царински поступак дана 29. јула 2022. године; 5) фотокопију дописа Министарства финансија, Управе царина, Сектора за информационе и комуникационе технологије 148-30-093-02-592/2/2022 од дана 5. децембра 2022. године, а којим се организација ОФА обавештава о броју увезених уређаја у периоду 1.10-31.12.2021. године и 1.1-30.9.2022. године; 6) фотокопију извода из Регистра удружења који се води при Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Регистар АПР); 7) Изјаву директорке организације ОФА, Светлане Вукадиновић о испуњености финансијских претпоставки од дана 5. априла 2023. године; 8) Извод са текућег рачуна организације ОФА са стањем на дан 23. март 2023. године и 9) доказ о уплати прописане републичке административне таксе. Организација ОФА навела је да је бројна документација чија је сврха доказивање испуњености материјалних услова за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права организације ОФА већ похрањена у Заводу у списима предмета по захтеву за претходну обнову дозволе организације ОФА из 2018. године, те указала Заводу на конкретне акте које треба да узме у обзир приликом спровођења актуелног управног поступка за обнову дозволе и

позвала његове представнике да за потребе непосредног увида у опремљеност организације ОФА за обављање делатности колективног остваривања права, посете пословно седиште организације ОФА. Поступајући у складу са начелом делотворности и економичности, Завод је оценио да је, сагласно члану 9. став 2. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-одлука УС; у даљем тексту: Закон о општем управном поступку) довољно да се организација ОФА позове на документацију коју је претходно доставила Заводу, без обавезе да исту поново подноси.

Завод је утврдио да је предметни захтев за обнову дозволе поднет благовремено, односно да је организација ОФА исти поднела 90 дана пре истека важеће дозволе, у складу са чланом 160. став 6. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09, 99/11, 119/12, 29/16 - одлука УС и 66/19; у даљем тексту: Закон). То произлази из чињенице да је важећа дозвола организацији ОФА обновљена Решењем Завода 990 Број: 021-2018/18247-05 од 6. јула 2018. године.

Спроводећи управни поступак по поднетом захтеву организације ОФА, Завод је разматрао и да ли је исти формално уредан, односно да ли је поднета целокупна документација прописана чланом 157. став 3. Закона, а потом и да ли су испуњени материјални услови за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права прописани чл. 158. и 159. Закона. У вези са наведеним, Завод је утврдио чињенично стање како следи.

Завод је 26. априла 2023. године, путем електронске поште, од законског заступника организације ОФА, Светлане Вукадиновић, затражио одређена појашњења предметног захтева. Завод је истакао да су у делу захтева који се односи на обнову дозволе за колективно остваривање права на посебну накнаду таксативно наведени и одређени уређаји подобни за умножавање ауторских дела обухваћени Листом техничких уређаја и предмета за које постоји обавеза плаћања посебне накнаде коју доноси Влада (у даљем тексту: Листа Владе) који, међутим, нису подобни за умножавање фотографских дела (нпр. *CD* рикордери, дигитални аудио плејери...). Такође, Завод је указао на чињеницу да се на основу формулације „апарати и машине и са претходно инкорпорираним једним од ових елемената“, може закључити да су ти елементи *скенери, штампачи, фотокопир апарати и машине*, а да такви уређаји нису обухваћени Листом Владе. На основу наведеног, Завод је позвао организацију ОФА да приликом формулације права на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја подобних за умножавање фотографија, користи „ширу“ формулацију тог појма. Другим речима, Завод је позвао подносиоца да не наводи конкретне уређаје, већ да задржи формулацију коришћену у Решењу о обнови дозволе организације ОФА 990 Број: 021-2018/18247-05 од дана 6. јула 2018. године: „право на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање фотографских дела за личне, некомерцијалне потребе физичких лица“.

Завод је предложио организацији ОФА и да захтевом обухвати право на посебну накнаду од правног или физичког лица које пружа услугу фотокопирања, односно умножавања сличном техником, уз накнаду. Завод је, узимајући у обзир наводе организације ОФА са стране 8. образложења захтева, да савремена фотокопирница нема више само фотокопир апарате, већ је снабдевена рачунарима, скенерима и

штампачима у боји, као и на основу познавања прилика на тржишту и могућности да се у фотокопирицама купе шоље, мајице, итд. са мотивима умножених фотографских дела, предложио организацији ОФА такво проширење формулације захтева за обнову дозволе, а све у складу са чланом 39. став 5. Закона.

У вези са подацима о броју носилаца ауторског права на фотографијама који су овластили организацију ОФА на колективно остваривање права, организација ОФА навела је да је преко 300 носилаца ауторског права на фотографијама овластило на колективно остваривање њихових права. Тачније, реч је о 199 чланова и преко 100 носилаца права који су је овластили на колективно остваривање ауторских права на фотографијама. Од тог броја, њих 30 су носиоци ауторског права на фотографијама који су ступили у чланство организације ОФА у периоду након претходне обнове дозволе. У вези са бројем чланова, организација ОФА навела је да има 199 чланова, с тим што је на страни 4. поменутог образложења навела да је број чланова организације повећан за 30 „што значи да ће од маја 2023. године, када се буде одржавала редовна скупштина ОФА, бити укупно 229 чланова ОФА“.

Имајући у виду чињеницу да је чланом 19. Статута организације ОФА прописано да се чланство у организацији стиче даном када аутор закључи уговор, достави репертоар и податке о идентификацији и пребивалишту. Чланом 25. Статута којим је прописан делокруг Скупштине организације ОФА није прописано да је иста надлежна за пријем нових чланова. Завод је позвао организацију ОФА да се изјасни о разлогу због којег ће наведених 30 лица бити примљено у чланство тек по одржавању седнице Скупштине организације ОФА.

Завод је такође позвао организацију ОФА да се изјасни о чињеници да је у захтеву наведено да њен репертоар чини 320.000 фотографских дела, док је, с друге стране, у Решењу о обнови дозволе организације ОФА из 2018. године наведено да су службеници Завода, по извршеној посети седишту организације ОФА, утврдили да репертоар организације ОФА броји преко 460.000 фотографија.

Дана 28. априла 2023. године, директорка организације ОФА, Светлана Вукадиновић, електронском поштом се обратила Заводу, те навела да ће организација ОФА поступити у складу са свим инструкцијама Завода, а у вези са питањем броја фотографија које чине репертоар организације ОФА. Такође, изјаснила се и да је у захтеву организације ОФА грешком наведено да исти износи 320.000 фотографија, јер су у међувремену одређене фотографије издвојене и похрањене у дисковима, те да репертоар организације ОФА чини преко 600.000 фотографских дела.

Организација ОФА званично се изјаснила на раније наведене налазе Завода поднеском 2023/6624 од дана 11. маја 2023. године, те дефинисала свој захтев у складу са инструкцијама Завода, тако да исти обухвати обнову дозволе за колективно остваривање права на: „1. (кабловско) реемитовање (члан 29. ст. 3. и 4. ЗАСП); 2. посебну накнаду за коришћење фотографских дела (члан 39. ст. 1. и 5. ЗАСП) од: а) увоза, односно продаје техничких уређаја за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање фотографских дела за личне некомерцијалне потребе физичких лица (члн 39. став 1. ЗАСП); б) правног или физичког лица које пружа услугу фотокопирања, односно умножавања сличном техником, уз накнаду (члан 39. став 5. ЗАСП).“

На питање Завода који је разлог због којег ће 30 носилаца ауторског права на фотографијама бити примљено у чланство тек по одржавању седнице Скупштине, организација ОФА навела је да се члан организације, у складу са чланом 19. Статута, постаје када аутор закључи уговор, достави репертоар и податке о идентификацији и пребивалишту. Чланом 25. Статута је прописан делокруг рада Скупштине организације ОФА. Сагласно споменутом члану 25. Статута, Скупштина није надлежна за пријем нових чланова. Из тог разлога, на седници Скупштине организације ОФА неће бити изгласавања нових чланова, с обзиром на чињеницу да свако лице *ipso iure* постаје члан организације ОФА када испуни услове прописане чланом 19. Статута организације ОФА.

По утврђивању чињенице да је захтев организације ОФА формално уредан, Завод је испитујући испуњеност материјалних услова за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права кумулативно прописаних чл. 158. и 159. Закона, утврдио чињенично стање како следи.

На основу увида у фотокопије Уговора о закупу стана површине 73 квадратна метра закљученог дана 1. јануара 2015. године између закупаца Душана Мијатовића и закупа организације ОФА, као и Измена наведеног уговора закључених дана 1. јануара 2016. године и дана 1. октобра 2016. године, те увида у Регистар удружења АПР, Завод је оценио да организација ОФА има пословно седиште у Републици Србији, те да испуњава услов за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права прописан чланом 158. став 1. тачка 1) Закона.

Разматрајући питање броја чланова који су организацију ОФА овластили на колективно остваривање њихових ауторских права на фотографијама, Завод је узео у обзир следеће чињенице.

За потребе управног поступка вођеног по захтеву за издавање дозволе организације ОФА 2013. године, Завод је утврдио да је организација ОФА имала 195 чланова, док је током управног поступка вођеног по захтеву за обнову дозволе 2018. године, Завод утврдио да је организација ОФА имала 199 чланова. У поступку за обнову дозволе који је окончан овим решењем, Завод је утврдио да организација ОФА има 229 чланова, носилаца ауторског права на фотографијама који су је овластили на колективно остваривање права на кабловско реемитовање и права на посебну накнаду. Завод је, тражећи податке о броју лица која се професионално баве фотографијом, извршио увид у Регистар репрезентативних удружења у култури, те утврдио да су два удружења, у области фотографије, на основу Решења Министарства културе, стекла статус репрезентативних удружења и то: 1) Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДС) чија секција „Уметничка фотографија“, према подацима наведеним на интернет страници доступној на линку <https://www.ulupuds.org.rs/index1.php> има 93 члана и 2) Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Војводине (УПИДИВ) чија секција „Фото дизајн“, према подацима наведеним на интернет страници доступној на линку <https://www.upidiv.org.rs/clanovi/foto-dizajn/> има 60 чланова, од тога 45 неактивних. С обзиром на чињенично стање утврђено увидом у податке о чланству репрезентативних удружења у култури која, између осталог, окупљају и фотографе, те на чињеницу да организација ОФА континуирано повећава бројност свог чланства, Завод је утврдио да чланови организације ОФА представљају већину носилаца права

из области на коју се односи делатност организације, те да организација ОФА испуњава услов за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права прописан чланом 158. став 1. тачка 2) Закона.

Завод је, разматрајући да ли, сагласно члану 158. став 1. тачка 3) Закона, организација ОФА поседује кадровске, техничке, организационе и финансијске претпоставке за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права, детаљно прописане чланом 159. Закона, утврдио следеће.

Организација ОФА навела је да располаже са: 1) два рачунара 2) једним мултифункционалним уређајем, који се користе у свакодневном пословању 3) таблет рачунаром; 4) централном складишном јединицом која служи за чување архиве реемитованих фотографија, као и за десетине хиљада фотографија чланова организације ОФА и која се састоји од хард дискова који функционишу у РАИД5 низу, са укупним складишним капацитетом од 12 терабајта. Завод је утврдио да организација ОФА има пословни простор опремљен комуникацијском и информатичком опремом уобичајеном за своју делатност, те да испуњава услов за обнову дозволе прописан чланом 159. став 1. тачка 1) Закона.

С обзиром на чињеницу да је организација ОФА навела да у периоду важења претходне дозволе није било кадровских промена, Завод је разматрао исправе и документацију коју је организација ОФА поднела у управном поступку по захтеву за обнову дозволе 2018. године за правника и лице ангажовано на пословима организовања и вођења рачуноводства. Поновним увидом у: 1) оригинал Потврде о запослењу на стручним правним пословима почев од дана 10. марта 2015. године издате дана 1. марта 2018. године од стране директорке организације ОФА, Светлане Вукадивноћ; 2) фотокопију Дипломе Правног факултета Универзитета у Београду која сведочи о чињеници да је _____ стекла стручни назив дипломирани правник, оверену од стране јавног бележника; 3) фотокопију Извода из Матичне књиге венчаних која сведочи о промени презимена / _____ приликом склапања брака; 4) јавнобележнички оверену фотокопију Радне књижице, која сведочи о запослењу именоване на пословима правника у организацији ОФА почев од дана 10. марта 2015. године; 5) јавнобележнички оверену фотокопију Дипломе школе језика *Academia Educativa* о завршеном курсу енглеског језика на нивоу В2 и успешно положеном завршном испиту, као и у 6) оригиналан примерак анекса Уговора о раду закљученог дана 22. септембра 2020. године између _____

и директорке организације ОФА, Светлане Вукадиновић (достављен Заводу у току вођења управног поступка по захтеву за обнову дозволе ООРП), Завод је оценио да су наведене исправе и документација одговарајући у смислу члана 159. став 2. Закона.

На основу наведеног, Завод је утврдио да организација ОФА има запослено лице које има завршен правни факултет и најмање две године стручног искуства и знање светског језика, те да испуњава услов за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права прописан чланом 159. став 1. тачка 2) Закона.

За _____, запослену на пословима организовања и вођења рачуноводства, организација ОФА позвала се на документацију достављену уз захтев за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права поднет

Уз поднети захтев, организација ОФА доставила је Заводу и фотокопију Уговора закљученог дана 14. марта 2022. године са швајцарском организацијом аутора и издавача музичких дела SUIS. Тиме је доказала чињеницу да се укључила у програм међународне базе података која води евиденцију о ауторима, као и у информациони систем преко којег сваки аутор има додељен број на основу којег му се исплаћују тантијеме између сродних организација за колективно остваривање права. На основу наведеног, организација ОФА истакла је да је сада у могућности да дође до података о страним ауторима чија су дела објављена у Републици Србији и исплати им тантијеме, као и да је могуће да иностране организације са којима организација ОФА има закључене уговоре о билатералној сарадњи претражују и проналазе податке о домаћим ауторима и врше им исплате тантијема.

На основу горе наведеног, Завод је утврдио да организација ОФА испуњава услове за обнову дозволе прописане чланом 158. став 1. тачка 3) Закона и чланом 159. Закона, односно да има кадровске, финансијске, организационе и техничке претпоставке за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права аутора фотографије.

Поводом Оснивачког акта организације ОФА, Завод је утврдио да су одредбе Оснивачког акта, (односно Уговора о оснивању који су чланови закључили на оснивачкој седници Скупштине организације ОФА одржаној дана 31. јула 2011. године) у складу са одредбама Закона. Исто важи и за Статут организације ОФА који је последњи пут мењан и допуњаван на седници Скупштине организације ОФА одржаној 17. маја 2018. године.

На основу чињенице да су одредбе Оснивачког акта и Статута организације ОФА у складу са одредбама Закона, Завод је утврдио да организација ОФА испуњава услов за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права аутора фотографија и носилаца ауторског права на фотографијама прописан чланом 158. став 1. тачка 4) Закона.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

У складу са чланом 160. став 4. Закона, организација ОФА стиче право да у трајању од пет година од дана издавања решења о обнови дозволе обавља делатност колективног остваривања права на кабловско реемитовање, прописаног чланом 29. Закона и права на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање фотографија за личне некомерцијалне потребе физичких лица и права на посебну накнаду од правног или физичког лица које пружа услугу фотокопирања, односно умножавања сличном техником, уз накнаду, прописаних чланом 39. Закона.

Сходно члану 162. став 5. Закона, решење о обнови дозволе за обављање делатности колективног остваривања права објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

На основу члана 163. став 2. Закона, обнова дозволе организације ОФА уписује се у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права коју води Завод.

2018. године: 1) оригиналан примерак Потврде о запослењу почев од дана 10. марта 2015. године на пословима организовања и вођења рачуноводства, издат од стране директорке организације ОФА, Светлане Вукадиновић; 2) јавнобележнички оверену фотокопију дипломе Више пословне школе о стеченом стручном звању економисте 3) јавнобележнички оверену фотокопију радне књижице, која сведочи о запослењу именоване у организацији ОФА почев од дана 10. марта 2015. године.

С обзиром на чињеницу да је Завод оценио да су наведене исправе и документација одговарајући у смислу члана 159. став 2. Закона, утврђено је да организација ОФА испуњава услов за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права прописан чланом 159. став 1. тачка 3) Закона.

У циљу доказивања испуњености финансијских претпоставки за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права, организација ОФА доставила је Заводу извод са текућег рачуна према стању на дан 23. марта 2023. године. Увидом у споменути извод, Завод је утврдио да организација ОФА располаже са динара, као и Изјаву законског заступника организације ОФА, директорке Светлане Вукадиновић од 5. априла 2023. године да се финансијско пословање организације ОФА значајно побољшало, с обзиром на чињеницу да кабловски оператори углавном редовно достављају своје извештаје. На боље финансијско стање организације значајно је утицало и склапање поравнања са једним највећих кабловских оператора, СББ ом, након којег је организација ОФА повећала износ тантијема за своје чланове. . У захтеву је наведено да је износ основне накнаде за ресмитовану фотографију повећан са 750 на 2.000 динара, као и да је повећан број носилаца права којима се тантијеме исплаћују, а да је од 2023. године организација ОФА први пут и смањила трошкове пословања са 50% на 40% од прихода.

Наведено је да тешкоћу представља и чињеница да кабловски оператор Телеком Србија а.д. Београд нередовно плаћа фактуре, те да је организација ОФА приморана да у извршном судском поступку тражи заштиту својих права, као и чињеница да се смањио број фотокопирница које организацији ОФА плаћају накнаду. За будуће пословање организације ОФА наведено је да је намера да се, након регулисања односа са кабловским оператором Телеком Србија а.д. Београд и фотокопирницама, смање трошкови пословања са 40% на 30% од прихода.

Завод је, на основу горе наведених података, као и на основу чињенице да редовно врши надзор над финансијским пословањем организације ОФА између осталог и увидом у Годишње извештаје о пословању, утврдио да организација ОФА испуњава и финансијске претпоставке за ефикасно обављање делатности колективног остваривања ауторског права на фотографијама.

О томе да је организација ОФА опремљена свим неопходним ресурсима за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права говори и чињеница да организација ОФА, на основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи закљученог дана 16. октобра 2019. године, са ООРП-Организацијом за остваривање репрографских права, за рачун организације ООРП обавља разне стручне послове и обезбеђује неопходну опрему, кадровске ресурсе и пословни простор за обављање делатности још једне организације за колективно остваривање права.

Такса за издавање овог решења плаћена је у износу од 131.600,00 динара, у складу са Тарифним бројем 131. Тарифе републичких административних такси која чини саставни део Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - уклађени дин. изн., 55/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 47/13 - усклађени дин. изн., 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19 и 90/19 – испр., 98/20 - усклађени дин. Изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. Изн и 138/22).

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега се може покренути управни спор тужбом која се подноси Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења уз обавезу плаћања судске таксе у износу од 390,00 динара.

Решење доставити:

- подносиоцу захтева:
ОФА-Организација фотографских аутора,
Милентија Поповића 23/9, 11 700 Нови Београд;
- у спис предмета.

3a Директор

Владимир Марић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Завод за интелектуалну својину
Одсек за ауторско и сродна права
Београд, Кнегиње Љубице бр. 5
990 Број: 2025/19059-05
Датум: 2.10. 2025. године
5-1/1

Завод за интелектуалну својину, на основу члана 36. Закона о министарствима („Сл. гласник РС”, бр. 128/20, 116/22 и 92/23 - др. закон), члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 – аутентично тумачење и 2/23 - одлука УС), члана 160. ст. 1, 4. и 7. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09, 99/11, 119/12 и 29/16 - одлука УС и 66/19), поступајући по захтеву број 2024/17127 од 2. децембра 2024. године за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права аутора кратких видео клипова чији је подносилац ОФА - Организација фотографских аутора, Милентија Поповића 23/9, Нови Београд, доноси

РЕШЕЊЕ

1. УСВАЈА СЕ захтев ОФА - Организације фотографских аутора, Милентија Поповића 23/9, Нови Београд за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања следећих имовинских права аутора кратких видео клипова и носилаца ауторског права на кратким виде клиповима:

- а) искључивог права да другоме забрани или дозволи кабловско реемитовање;
- б) права на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање кратких виде клипова за личне некомерцијалне потребе физичких лица.

2. Дозвола из става 1. овог диспозитива издаје се за период од пет година од дана издавања овог решења.

3. Уписује се издавање дозволе из ст. 1. и 2. овог диспозитива у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права коју води Завод за интелектуалну својину.

4. Ово решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Образложење

Дана 02.12.2024. године ОФА - Организација фотографских аутора, Милентија Поповића 23/9, Нови Београд (у даљем тексту: Организација ОФА), поднела је захтев за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања имовинских права аутора кратких видео клипова и носилаца ауторског права на кратким видео клиповима који је у Заводу за интелектуалну својину (у даљем тексту: Завод), заведен под бројем 2024/17127. Организација ОФА је затражила дозволу за обављање делатности колективног остваривања следећих права аутора кратких видео клипова: 1. право на кабловско реемитовање; и 2. право на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја и празних носача звука, слике и текста за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање кратких видео клипова за личне некомерцијалне потребе физичких лица.

Организација ОФА је навела да су кратки видео клипови по својој формалној природи – аудиовизуелна дела, али су по својој намени у ствари „оживљена фотографија“ која у електронским медијима данас служи као илустрација или тзв. „покривалица“ за тему која је предмет јавног саопштавања на електронским медијима. Организација ОФА је навела да се кратки видео клипови углавном снимају фотографском камером (којом се може снимити и фотографија и кратки видео клип) и њих по правилу стварају фотографи, а не филмске екипе. Организација ОФА сматра да се у случају кратких видео клипова ради о хибриду (између фотографије и аудиовизуелног дела), те да ауторско правна заштита кратких видео клипова кроз систем колективног остваривања права, гравитира према два организацијама и то: Организацији филмских аутора Србије - УФУСАФА ЗАШТИТА и Организацији ОФА. Према наводима Организације ОФА, Организација УФУСАФА ЗАШТИТА се изјаснила да је у складу са дозволом за колективно остваривање права аутора филмских дела, њихов предмет заштите ограничен на филмска дела, те да је њихова статутарна мисија остваривање права аутора кинематографске и телевизијске продукције филмских дела, а не кратких видео клипова.

На захтев Организације ОФА, Организација УФУСАФА ЗАШТИТА се изјаснила путем мишљења које је донео Савет аутора УФУСАФА ЗАШТИТЕ, дана 25.10.2024. године, у којем се наводи да организација УФУСАФА ЗАШТИТА није надлежна да расподељује накнаду за ауторе кратких видео клипова, да та организација није репрезентативно удружење за ауторе кратких видео клипова, те да кратки видео клипови нису обухваћени предметом заштите нити дозволом коју је од Завода добила Организација УФУСАФА ЗАШТИТА.

Организација ОФА је навела да у Србији има преко 100 фотографа који стварају и кратке видео клипове, а да је њих 132 потписало уговор са Организацијом ОФА, пријавило своја дела и овластило организацију да остварује њихова права на кабловско реемитовање и посебну накнаду из члана 39. Закона.

Према наводима подносиоца захтева, кратки видео клипови су дела која се свакодневно емитују на телевизији, а потом и кабловски реемитују. С обзиром да се кратки видео клипови често и све више користе у емитованим програмима многобројних ТВ станица, а имајући у виду да Закон прописује обавезно колективно остваривање права на кабловско реемитовање и посебну накнаду, то је једини начин

на који аутори кратких видео клипова могу да остваре своје право - путем организације за колективно остваривање права. Такође, једини начин да корисници, у овом случају кабловски оператори, прибаве дозволу од тих аутора да кабловски реемитују њихова дела, јесте преко организације за колективно остваривање права. Исто се односи и на право на посебну накнаду из члана 39. став 1. Закона. Кратки видео клипови су предмет честог умножавања за личне, некомерцијалне потребе физичких лица, који се уз помоћ рачунара, смарт телефона, таблета и других уређаја, преузимају, најчешће са интернета и снимају на DVD, USB или друге носаче.

Организација ОФА је у прилогу захтева поднела следећу документацију: 1) Статут Организације ОФА, измењен 23.9.2024. године; 2) фотокопију извода из Регистра удружења који се води при Агенцији за привредне регистре; 3) Изјаву директорке Организације ОФА, Светлане Вукадиновић о испуњености финансијских претпоставки за издавање дозволе од 02.12.2024. године; 4) Извод са текућег рачуна организације ОФА са стањем на дан 30.11.2024. године; 5) фотокопију мишљења Савета аутора организације УФУСАФА ЗАШТИТА од 25.10.2024. године; 6) анкету Организације ЕВА (Европске организације за колективно остваривање ауторских права из области визуелних уметности) о међународној пракси остваривања права аутора кратких видео клипова; 7) податке о броју аутора и кратке биографије за ауторе кратких видео клипова - чланова ОФА; 8) 132 уговора о искључивом уступању ауторског права закључена између аутора кратких видео клипова и Организације ОФА, скенирани и достављени на УСБ - у; 9) попис ауторских дела (кратких видео клипова), односно репертоар, такође на УСБ - у; 10) примери видео клипова који се емитују, односно реемитују у ТВ програмима, њих преко четристо, такође на УСБ - у; 11) доказ о уплати прописане републичке административне таксе.

Организација ОФА навела је да је одређена документација чија је сврха доказивање испуњености материјалних услова за издавање предметне дозволе за обављање делатности колективног остваривања права, већ достављена Заводу и да се та документација налази у списима предмета по захтеву за обнову дозволе Организације ОФА из 2018. године и 2023. године, те је указала Заводу на конкретне акте које треба да узме у обзир приликом одлучивања о захтеву за издавање дозволе за остваривање права аутора кратких видео клипова и то: оснивачки акт ОФА од 31.7.2011. године, који је достављен уз поднесак број 4862//12 од 8.11.2012. године, као и доказе о испуњености кадровских и организационих претпоставки за колективно остваривање ауторског права на кратким видео клиповима који су достављени уз захтев за обнову дозволе организације ОФА (у предмету из 2018. године и из 2023. године).

Поступајући у складу са начелом делотворности и економичности, Завод је оценио да је, сагласно члану 9. став 2. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16, 95/18 – аутентично тумачење и 2/23-одлука УС; у даљем тексту: Закон о општем управном поступку) довољно да се Организација ОФА позове на документацију коју је претходно доставила Заводу, без обавезе да исту поново подноси.

Организација ОФА већ више од дванаест година колективно остварује права аутора фотографије. Почевши од издавања прве дозволе (2013. године) број њених чланова се стално увећавао. У поступку по захтеву Организације ОФА за издавање

дозволе за остваривање права аутора кратких видео клипова, утврђено је да Организација ОФА има укупно 425 чланова, а од тог броја, 132 аутора је овластило Организацију ОФА и за остваривање права на кабловско реемитовање и наплату посебне накнаде за њихове кратке видео клипове. Организација ОФА је обавестила Завод да се број кратких видео клипова на репертоару организације стално повећава, а да их је тренутно 834. Такође, Организација ОФА је нагласила да је са ауторима кратких видео клипова постигла договор да након што аутори своје кратке видео клипове пошаљу емитерима ради емитовања у њиховим програмима, те исте видео клипове преко посебног линка пошаљу и Организацији ОФА, који потом постају део ОФА репертоара.

Поступајући по захтеву број 2024/17127 од 2. децембра 2024. године за издавање дозволе, Завод је разматрао и да ли је исти формално уредан, односно да ли је поднета целокупна документација прописана чланом 157. став 3. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09, 99/11, 119/12, 29/16 - одлука УС и 66/19; у даљем тексту: Закон), а потом и да ли су испуњени материјални услови за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права прописани чл. 158. и 159. Закона. У вези са наведеним, Завод је утврдио чињенично стање како следи.

Поднети захтев је формално уредан. Завод је даље испитивао испуњеност материјалних услова за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права кумулативно прописаних чл. 158. и 159. Закона.

На основу увида у фотокопије Уговора о закупу стана површине 73 квадратна метра, закљученог дана 1. јануара 2015. године између закупадавца Душана Мијатовића и закупца Организације ОФА, као и Измена наведеног уговора закључених дана 1. јануара 2016. године и дана 1. октобра 2016. године, те увида у Регистар удружења који води Агенција за привредне регистре, Завод је утврдио да Организација ОФА има пословно седиште у Републици Србији, те да испуњава услов за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права прописан чланом 158. став 1. тачка 1) Закона.

Разматрајући питање броја чланова који су Организацију ОФА овластили на колективно остваривање ауторских права на кратким видео клиповима у смислу утврђивања испуњености услова за издавање дозволе из члана 158. став 1. тачка 2. Закона, Завод је узео у обзир следеће чињенице: 132 аутора је овластило Организацију ОФА да остварује њихова права на кратким видео клиповима, а у чланству Организације ОФА налази се укупно 425 аутора и то аутори фоторафије (њих 293) и аутори кратких видео клипова (њих 132). Почевши од 2013. године, Завод у поступцима по захтеву Организације ОФА за издавање, односно обнову дозволе за колективно остваривање права аутора фотографије утврђује да та организација, односно њени чланови, представљају већину аутора фоторафије из области на коју се односи делатност Организације ОФА, а то је делатност колективног остваривања права на кабловско реемитовање и права на посебну накнаду. С обзиром на ту чињеницу и на околност да су аутори фотографије најчешће и аутори кратких видео клипова, као и с обзиром на број од 132 аутора кратких видео клипова који су овластили Организацију ОФА да колективно остварује њихова права, Завод је утврдио да чланови Организације ОФА представљају већину носилаца права из

области на коју се односи делатност организације, те да Организација ОФА испуњава услов за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права аутора кратких видео клипова, прописан чланом 158. став 1. тачка 2) Закона.

Завод је имао у виду и чињеницу да је дозвола из овог захтева затражена за колективно остваривање оних права за које Закон прописује обавезно колективно остваривање права. То значи да аутори не могу да бирају да ли ће своја права да остваре индивидуално, односно непосредним преговорима са корисницима њихових дела (кабловским операторима и обавезницима плаћања посебне накнаде) или колективно, већ искључиво и једино преко колективне организације. То даље значи да у ситуацији када организација аутора кратких видео клипова не постоји, ови аутори не могу да остваре своја права на накнаду у случају кабловског реемитовања и права на посебни накнаду иако, евидентно, постоји масовност искоришћавања кратких видео клипова на горе наведене начине. Такође, када је реч о остваривању права страних аутора кратких видео клипова, утврђено је да Организација ОФА има закључене билатералне уговоре са организацијама BILD KUNST из Немачке и BILD AND RECHT из Аустрије, а обе стране организације остварују права из области визуелне уметности у најширем смислу: од ликовних дела, скулптуре, фотографије, дизајна, филма, архитектуре и слична дела. Из наведеног се може закључити да кратки видео клипови нису изван делокруга рада горе наведених страних организација.

Кратки видео клипови јесу, формално гледано, аудиовизуелна дела, али се најчешће снимају фотографском камером и стварају их углавном фотографи, а не филмске екипе. Аутори фотографије су дакле и аутори кратких видео клипова. Видео клипови се у електронским медијима користе као покривалице, односно прилози у многобројним емисијама и имају истоветну сврху као некада коришћење фотографија - да илуструју медијски садржај.

Организација ОФА у свом чланству већ има 132 аутора видео клипова, а подношењем овог захтева исказала је намеру да колективно остварује права аутора кратких видео клипова. Томе треба додати и чињеницу да се Организација УФУСАФА ЗАШТИТА (која колективно остварује права филмских аутора), изјаснила да је у складу с дозволом за колективно остваривање права аутора филмских дела, њихов предмет заштите ограничен на филмска дела, те да је њихова статутарна мисија остваривање права аутора кинематографске и телевизијске продукције филмских дела, а не кратких видео клипова.

Стога, по оцени Завода, издавање дозволе Организацији ОФА за остваривање права аутора кратких видео клипова представља природан пут ка ефикасном колективном остваривању права ових аутора. Имајући у виду да се у емитованим, па потом кабловски реемитованим програмима, све чешће уместо фотографија користе кратки видео клипови, то Завод сматра да ће ова дозвола омогућити ауторима кратких видео клипова да остваре своја права кроз систем колективног остваривања и кроз већ постојећу Тарифу организације ОФА, а без потребе да се та Тарифа повећава. Другим речима, Завод сматра да се издавањем ове дозволе пре свега признаје право ауторима да колективно остварују своја права на једној специфичној врсти ауторских дела, која су због технолошког напретка, постала нека врста супститута за фотографије. Завод не сматра да корисници због појаве кратких видео клипова сада у већој мери

искоришћавају репертоар организације ОФА. Издавањем ове дозволе само се усклађује фактичко стање са правним и избегава опасност да постепено нестајање фотографија као „покривалица“ не доведе у питање права чланова организације ОФА да наплаћују накнаду. Разлог је једноставан: уместо фотографија, фотографи данас често праве кратке видео клипове који имају исту информативну улогу као о фотографије.

Завод је, разматрајући да ли, сагласно члану 158. став 1. тачка 3) Закона, Организација ОФА поседује техничке, организационе, кадровске и финансијске претпоставке за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права, детаљно прописане чланом 159. Закона, утврдио следеће.

Организација ОФА навела је да располаже са: 1) два рачунара 2) једним мултифункционалним уређајем, који се користе у свакодневном пословању 3) таблет рачунаром; 4) централном складишном јединицом која служи за чување архиве реемитованих ауторских дела као и телефонима. О томе да је Организација ОФА опремљена свим неопходним техничким ресурсима и организационо способна за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права говори и чињеница да Организација ОФА, на основу Уговора о пословно-техничкој сарадњи закљученог дана 16. октобра 2019. године, са ООРП - Организацијом за остваривање репрографских права, за рачун организације ООРП обавља разне стручне послове и обезбеђује неопходну опрему, кадровске ресурсе и пословни простор за обављање делатности још једне организације за колективно остваривање права. Завод је утврдио да Организација ОФА има пословни простор опремљен комуникацијском и информатичком опремом уобичајеном за своју делатност, те да испуњава услов за издавање дозволе прописан чланом 159. став 1. тачка 1) Закона.

Организација ОФА је доставила изјаву о томе да у тој организацији није било кадровских измена те да је и даље директор те организације, Светлана Вукадиновић, а да је [име] запослена као правник, као и [име], лице запослено за послове рачуноводства. С обзиром на чињеницу да је Организација ОФА навела да није било кадровских промена, Завод је разматрао исправе и документацију коју је Организација ОФА поднела у управном поступку по захтеву за обнову дозволе из 2018. године и 2023. године. Поновним увидом у: 1) оригинал Потврде о запослењу на стручним правним пословима почев од дана 10. марта 2015. године издате дана 1. марта 2018. године од стране директорке Организације ОФА, Светлане Вукадиновић; 2) фотокопију Дипломе Правног факултета Универзитета у Београду која сведочи о чињеници да је [име] стекла стручни назив дипломирани правник, оверену од стране јавног бележника; 3) фотокопију Извода из Матичне књиге венчаних која сведочи о промени презимена [име] приликом склапања брака; 4) јавнобележнички оверену фотокопију Радне књижице, која сведочи о запослењу именоване на пословима правника у Организацији ОФА почев од дана 10. марта 2015. године; 5) јавнобележнички оверену фотокопију Дипломе школе језика *Academia Educativa* о завршеном курсу енглеског језика на нивоу B2 и успешно положеном завршном испиту, као и у 6) оригиналан примерак анекса Уговора о раду закљученог дана 22. септембра 2020. године између [име] и директорке Организације ОФА, Светлане Вукадиновић (достављен Заводу у току вођења управног поступка по захтеву за обнову дозволе Организације

ООРП из 2020. године), Завод је оценио да су наведене исправе и документација одговарајући докази у смислу члана 159. став 2. Закона.

На основу наведеног, Завод је утврдио да Организација ОФА има запослено лице које има завршен правни факултет и најмање две године стручног искуства и знање светског језика, те да испуњава услов за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права аутора кратких видео клипова, прописан чланом 159. став 1. тачка 2) Закона.

За _____, запослену на пословима организовања и вођења рачуноводства, Организација ОФА позвала се на документацију достављену уз захтев за обнову дозволе за обављање делатности колективног остваривања права поднет 2018. године: 1) оригиналан примерак Потврде о запослењу почев од дана 10. марта 2015. године на пословима организовања и вођења рачуноводства, издат од стране директорке Организације ОФА, Светлане Вукадиновић; 2) јавнобележнички оверену фотокопију дипломе Више пословне школе о стеченом стручном звању економисте 3) јавнобележнички оверену фотокопију радне књижице, која сведочи о запослењу именоване у Организацији ОФА почев од дана 10. марта 2015. године.

С обзиром на чињеницу да је Завод оценио да су наведене исправе и документација одговарајући у смислу члана 159. став 2. Закона, утврђено је да Организација ОФА испуњава услов за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права прописан чланом 159. став 1. тачка 3) Закона.

У циљу доказивања испуњености финансијских претпоставки за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права, Организација ОФА доставила је Заводу извод са текућег рачуна према стању на дан 30.11.2024. године. Увидом у споменути извод, Завод је утврдио да Организација ОФА располаже са _____ динара, као и Изјаву законског заступника Организације ОФА, директорке Светлане Вукадиновић од 2.12.2024. године да се финансијско пословање Организације ОФА значајно побољшало, с обзиром на чињеницу да кабловски оператори углавном редовно плаћају накнаду. На боље финансијско стање организације значајно је утицало и склапање поравнања са једним највећих кабловских оператора, СББ ом, након којег је Организација ОФА повећала износ тантијема за своје чланове. У изјави директорке ОФА наводи се и то да је Организација ОФА смањила и трошкове пословања на 35 % од прихода.

Завод је, на основу горе наведених података, као и на основу чињенице да редовно врши надзор над финансијским пословањем Организације ОФА између осталог и увидом у Годишње извештаје о пословању, утврдио да Организација ОФА испуњава и финансијске претпоставке за ефикасно обављање делатности колективног остваривања ауторског права на кратким видео клиповима.

На основу горе наведеног, Завод је утврдио да Организација ОФА испуњава услове за издавање дозволе прописане чланом 158. став 1. тачка 3) Закона и чланом 159. Закона, односно да има кадровске, финансијске, организационе и техничке претпоставке за ефикасно обављање делатности колективног остваривања права аутора кратких видео клипова.

Поводом Оснивачког акта организације ОФА, Завод је утврдио да су одредбе Оснивачког акта, (односно Уговора о оснивању који су чланови закључили на оснивачкој седници Скупштине организације ОФА одржаној дана 31. јула 2011. године) у складу са одредбама Закона. Исто важи и за Статут организације ОФА који је последњи пут мењан и допуњаван на седници Скупштине организације ОФА одржаној 23.9.2024. године. У члану 8. Статута дефинисан је кратки видео клип као филмско дело са или без звука које траје краће од 10 минута, које је начињено без стандардне кинематографске или телевизијске подршке (сценарист, редитељ, сниматељ), и који припада филмском новинарству (бележење догађаја изјавно живота), односно пригодном филмском илустровању разних појава покретном сликом из природе и/или друштва.

На основу чињенице да су одредбе Оснивачког акта и Статута Организације ОФА у складу са одредбама Закона, Завод је утврдио да Организација ОФА испуњава услов за издавање дозволе за обављање делатности колективног остваривања права аутора кратких видео клипова и носилаца ауторског права на кратким видео клиповима, прописан чланом 158. став 1. тачка 4) Закона.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

У складу са чланом 160. став 4. Закона, Организација ОФА стиче право да за ауторе кратких видео клипова, у трајању од пет година од дана издавања овог решења, обавља делатност колективног остваривања права на кабловско реемитовање, прописаног чланом 29. Закона и права на посебну накнаду од увоза, односно продаје техничких уређаја за које се оправдано може претпоставити да ће бити коришћени за умножавање кратких видео клипова за личне некомерцијалне потребе физичких лица, односно умножавања сличном техником, уз накнаду, прописаних чланом 39. Закона.

Сходно члану 162. став 5. Закона, решење о издавању дозволе за обављање делатности колективног остваривања права објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

На основу члана 163. став 2. Закона, дозвола се уписује у евиденцију организација за колективно остваривање ауторског и сродних права коју води Завод.

Такса за издавање овог решења плаћена је у износу од 159.040,00 динара, у складу са Тарифним бројем 131. Тарифе републичких административних такси која чини саставни део Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - уклађени дин. изн., 55/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 47/13 - усклађени дин. изн., 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19 и 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. Изн., 144/20, 62/21- усклађени дин. Изн и 138/22).

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно и против њега се може покренути управни спор тужбом која се подноси Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема решења уз обавезу плаћања судске таксе у износу од 390,00 динара.

Директор

Владимир Марић

Владимир Марић

Решење доставити:

- подносиоцу захтева преко пуномоћника
Душан Мијатовић
Бирчанинова 286/28, 11000 Београд;
- у спис предмета

